

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/46/2003

POPARCIE DLA INTEGRACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W marcu¹ zainteresowanie Polaków udziałem w referendum akcesyjnym nieco spadło w stosunku do rekordowego pod tym względem poprzedniego miesiąca. Obecnie uczestnictwo w referendum w sprawie przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej zapowiada 74% Polaków (o 3 punkty mniej niż w lutym). Pewnych swego udziału w głosowaniu jest 62% ogółu społeczeństwa - o 4 punkty mniej niż przed miesiącem.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nim udział?	Deklaracje respondentów według terminów badań												
	2002										2003		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach												
Na pewno wziął(ęła)bym w nim udział	51	60	60	58	61	57	59	57	61	58	63	66	62
Raczej wziął(ęła)bym w nim udział	15	14	12	14	12	11	13	15	11	11	10	11	12
Jeszcze nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nim udział, trudno powiedzieć	14	14	14	14	12	14	13	14	12	12	12	11	11
Raczej nie wziął(ęła)bym w nim udziału	7	5	5	4	5	5	4	5	6	6	5	3	5
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nim udziału	13	7	9	11	10	12	11	9	10	13	9	9	9

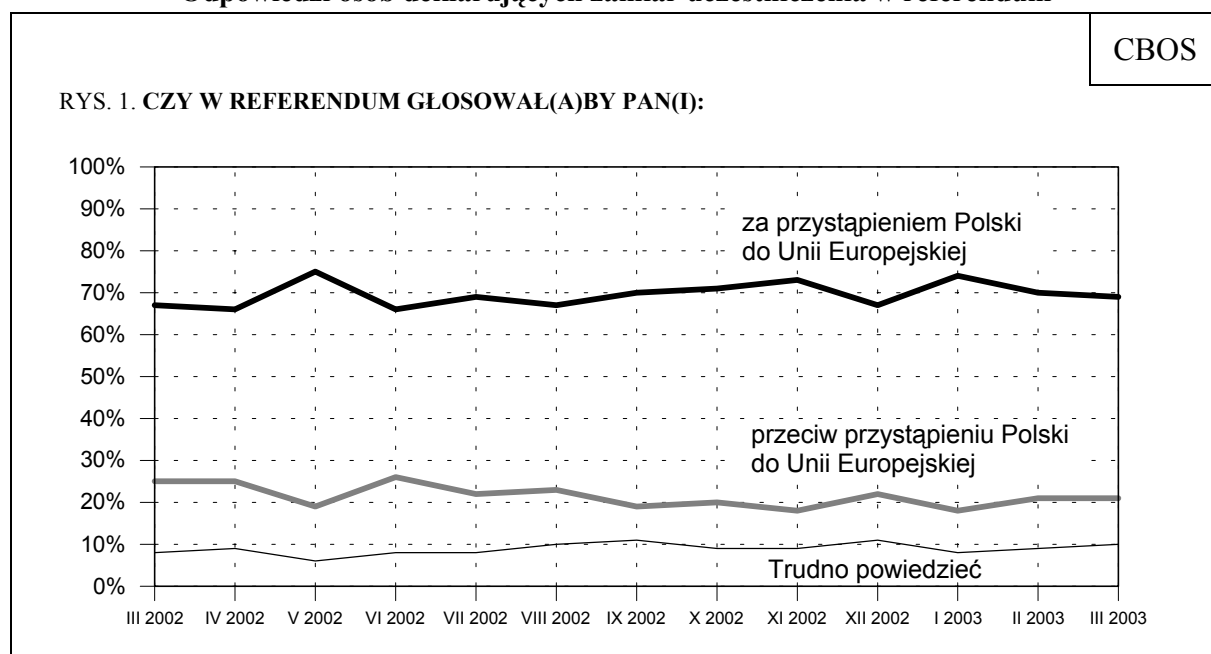
Nie zmienił się stopień poparcia dla integracji Polski z UE wśród respondentów zamierzających uczestniczyć w referendum akcesyjnym. Za wejściem do struktur europejskich chce opowiedzieć się 69% badanych z tej grupy (o 1 punkt mniej niż w lutym, czyli zmiana w granicach błędu statystycznego), natomiast 21% (tyle samo co miesiąc temu) zapowiada głosowanie przeciw integracji.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (154) przeprowadzono w dniach 1-4 marca 2003 roku na liczącej 975 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

Czy w referendum głosował(a)by Pan(i):	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar uczestniczenia w referendum według terminów badań												
	2002										2003		
	III (N=702)	IV (N=777)	V (N=750)	VI (N=764)	VII (N=751)	VIII (N=659)	IX (N=897)	X (N=890)	XI (N=751)	XII (N=679)	I (N=748)	II (N=770)	III (N=723)
	w procentach												
- za przystąpieniem Polski do UE	67	66	75	66	69	67	70	71	73	67	74	70	69
- przeciw przystąpieniu Polski do UE	25	25	19	26	22	23	19	20	18	22	18	21	21
Trudno powiedzieć	8	9	6	8	8	10	11	9	9	11	8	9	10

Odpowiedzi osób deklarujących zamiar uczestniczenia w referendum

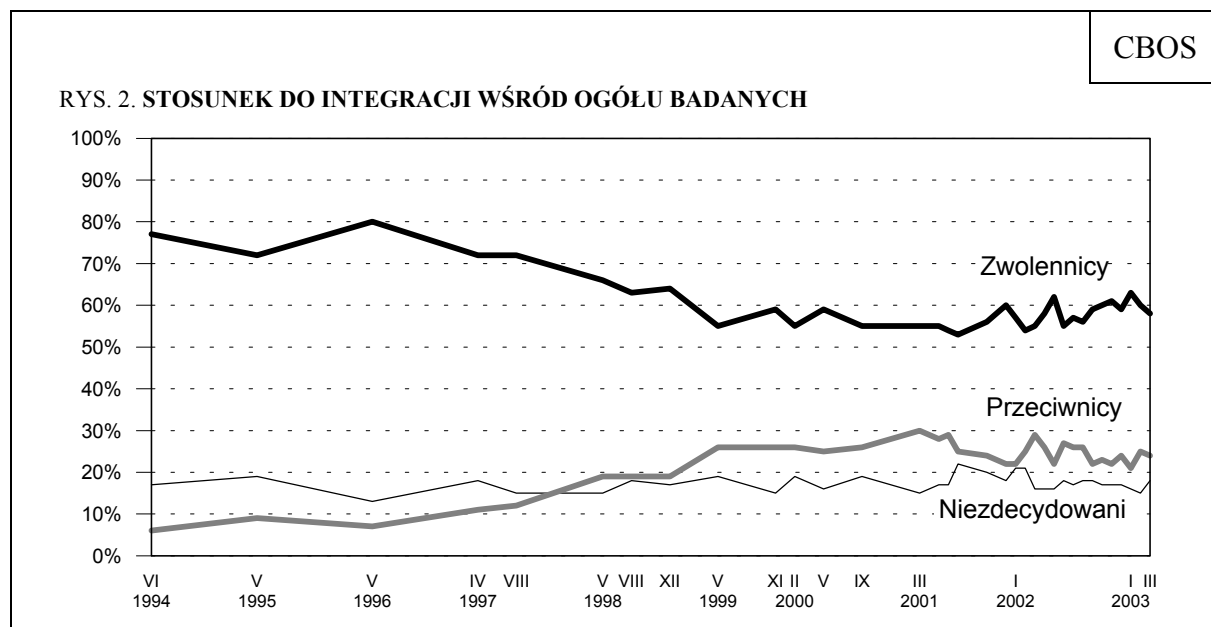
O stosunek do integracji zapytaliśmy również badanych, którzy nie zamierzają głosować bądź jeszcze nie podjęli decyzji co do udziału w referendum. Osoby te najczęściej nie mają jednoznacznego stanowiska w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (39%) bądź są przeciwne integracji (34%). Tylko nieco więcej niż co czwarta osoba z tej grupy (27%) zalicza się do zwolenników integracji.

Jeśli weźmiemy pod uwagę opinie zarówno osób zamierzających uczestniczyć w referendum, jak i tych, które jeszcze się wahają, czy głosować, bądź zapowiadają absencję, okazuje się, że do zwolenników integracji zalicza się 58% ogółu badanych (o 2 punkty mniej niż w lutym), przy czym 24% (o 1 punkt mniej niż przed miesiącem) jest jej przeciwnych. W efekcie nieistotnego statystycznie spadku zarówno poparcia dla członkostwa, jak i jego odrzucenia nieco wzrósł odsetek osób niezdecydowanych. Od połowy 1999 roku liczba zwolenników integracji Polski z Unią wśród ogółu ludności naszego kraju, niezależnie od deklaracji udziału w referendum, utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Tabela 3

Stosunek do integracji wśród ogółu badanych	Wskazania według terminów badań															
	2001	2002												2003		
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	w procentach															
Zwolennicy	60	57	54	55	58	62	55	57	56	59	60	61	59	63	60	58
Przeciwnicy	22	22	25	29	26	22	27	26	26	22	23	22	24	21	25	24
Niezdecydowani	18	21	21	16	16	16	18	17	18	18	17	17	17	16	15	18

Do grudnia 2001 wszystkim badanym zadawano pytanie: „Gdyby obecnie odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy głosował(a)by Pan(i) za przystąpieniem Polski do UE czy przeciw?”

Najwięcej zwolenników przystąpienia Polski do Unii Europejskiej jest w potencjalnych elektoratach SLD, PO i PiS. Za zjednoczeniem z Unią opowiada się także większość potencjalnych wyborców PSL. Zwolennicy integracji przeważają również wśród osób niezdecydowanych, którą partię poprzeć, oraz biernych politycznie - niezamierzających brać udziału w wyborach. Przeciwnicy integracji dominują przede wszystkim w elektoracie LPR, stanowią także większość potencjalnych wyborców Samoobrony.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Stosunek do integracji		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
SLD	88	4	8
PO RP	83	15	2
PiS	72	13	15
PSL	58	26	16
Samoobrona RP	37	51	12
LPR	18	80	2
Niezdecydowani	52	22	26
Niezamierzający głosować	50	27	23

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział?
 1 - Na pewno wziął(ę)by w nim udział; 2 - Raczej wziął(ę)by w nim udział;
 3 - Jeszcze nie wiem, czy wziął(ę)by w nim udział; 4 - Raczej nie wziął(ę)by w nim udziału; 5 - Na pewno nie wziął(ę)by w nim udziału

(%)

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	12	10	5	9	1	975
Płeć							
Mężczyźni	68	11	9	4	8	1	465
Kobiety	57	13	12	6	11	1	510
Wiek							
18-24 lat	60	19	11	5	5	0	151
25-34	65	14	11	5	4	1	176
35-44	62	12	11	6	8	1	198
45-54	71	8	7	8	5	1	182
55-64	65	6	14	3	13	0	98
65 lat i więcej	50	12	11	4	22	1	169
Miejsce zamieszkania							
Wieś	55	13	13	6	12	0	358
Miasto do 20 tys.	72	12	7	3	5	1	139
20-100 tys.	61	14	12	4	6	3	182
101-500 tys.	63	10	9	7	10	1	189
501 tys. i więcej mieszk.	75	8	6	3	9	0	107
Wykształcenie							
Podstawowe	44	13	15	7	19	1	263
Zasadnicze zawodowe	55	15	13	6	10	0	253
Średnie	74	9	7	4	4	1	338
Wyższe	85	10	4	1	1	0	121
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	86	9	4	1	0	0	66
Prac. umysł. niż. szczebla	79	12	2	3	4	1	81
Pracownicy fiz.- umysł.	70	4	11	10	4	0	77
Robotnicy wykwalifikowani	63	15	7	8	8	0	72
Robotnicy niewykwalifik.	44	2	16	27	11	0	31
Rolnicy	57	10	23	6	5	0	47
Pracujący na własny rach.	76	2	4	0	13	5	37
Bierni zawodowo							
Renciści	45	11	12	5	26	1	96
Emeryci	57	9	13	5	15	1	182
Uczniowie i studenci	64	15	11	6	4	0	89
Bezrobotni	55	19	14	2	7	2	161
Gospodynie domowe i inni	76	21	0	0	3	0	35
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	74	11	5	6	4	0	151
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	76	10	7	6	1	1	71
sekt. pryw. poza rolnict.	70	6	8	7	8	1	155
prywatnym gosp. rolnym	58	11	21	5	6	0	52
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	54	18	15	5	8	1	124
300-399	57	11	14	9	8	0	73
400-599	58	10	9	9	12	1	155
600-800	61	12	13	4	8	1	149
Powyżej 800 zł	78	11	4	1	5	0	143
Ocena własnych war. mater.							
Złe	51	14	12	7	15	1	328
Średnie	65	11	11	4	8	1	412
Dobre	75	10	8	4	3	0	234
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	71	10	2	8	9	0	43
Raz w tygodniu	62	13	11	4	9	1	479
1-2 razy w miesiącu	56	11	12	8	10	3	154
Kilka razy w roku	63	10	12	4	11	1	193
W ogóle nie uczestniczy	70	10	6	6	9	0	105
Poglądy polityczne							
Lewica	74	10	5	5	5	1	217
Centrum	66	10	12	4	8	0	276
Prawica	71	10	10	2	6	1	245
Trudno powiedzieć	38	17	15	10	18	2	234

Tabela 2. Czy w referendum głosował(a)by Pan(i):

(%)

	za przystąpieniem Polski do UE	przeciw przystąpieniu Polski do UE	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	69	21	10	723
Płeć				
Mężczyźni	69	22	9	369
Kobiety	69	20	11	354
Wiek				
18-24 lat	73	22	5	119
25-34	63	30	7	139
35-44	68	20	12	146
45-54	77	15	8	144
55-64	72	16	11	69
65 lat i więcej	59	21	19	105
Miejsce zamieszkania				
Wieś	56	31	13	243
Miasto do 20 tys.	76	15	9	116
20-100 tys.	67	23	9	138
101-500 tys.	77	11	12	137
501 tys.i więcej mieszk.	83	13	4	89
Wykształcenie				
Podstawowe	57	25	19	150
Zasadnicze zawodowe	65	24	11	175
Średnie	74	20	6	283
Wyższe	76	16	8	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	77	15	8	63
Prac.umysł.niż.szczebła	81	16	3	73
Pracownicy fiz.-umysł.	83	13	4	57
Robotnicy wykwalifikowani	70	18	12	56
Robotnicy niewykwalifik.	48	27	24	14
Rolnicy	39	42	19	31
Pracujący na własny rach.	70	27	2	29
Bierni zawodowo				
Renciści	61	27	12	54
Emeryci	65	17	18	121
Uczniowie i studenci	70	22	7	71
Bezrobotni	68	26	6	119
Gospodynie domowe i inni	63	19	18	34
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	73	14	13	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	79	16	5	60
sekt. pryw. poza rolnict.	76	20	4	117
prywatnym gosp. rolnym	44	43	12	36
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	59	32	9	89
300-399	64	18	18	50
400-599	63	24	13	107
600-800	75	16	9	108
Powyżej 800 zł	87	9	4	127
Ocena własnych war. mater.				
Złe	67	20	13	212
Średnie	64	24	12	311
Dobre	78	17	5	199
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	36	24	35
Raz w tygodniu	67	21	11	360
1-2 razy w miesiącu	71	24	5	104
Kilka razy w roku	74	16	9	141
W ogóle nie uczestniczy	75	19	6	84
Poglądy polityczne				
Lewica	81	9	10	183
Centrum	70	22	8	210
Prawica	67	25	7	200
Trudno powiedzieć	51	31	18	129

Tabela 3. Stosunek do integracji wśród ogółu badanych

(%)

	Zwolennicy	Przeciwnicy	Niezdecydowani	Liczba osób
Ogółem	58	24	18	974
Płeć				
Mężczyźni	60	25	15	465
Kobiety	56	23	20	510
Wiek				
18-24 lat	67	23	10	151
25-34	57	31	12	175
35-44	59	24	17	198
45-54	67	21	12	182
55-64	58	21	21	98
65 lat i więcej	41	24	34	169
Miejsce zamieszkania				
Wieś	45	33	22	358
Miasto do 20 tys.	67	18	15	139
20-100 tys.	62	23	15	182
101-500 tys.	63	18	19	189
501 tys. i więcej mieszk.	74	19	7	106
Wykształcenie				
Podstawowe	39	29	32	263
Zasadnicze zawodowe	56	27	17	252
Średnie	68	21	10	338
Wyższe	75	17	8	121
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	76	16	7	66
Prac. umysł. niż. szczebla	79	15	6	81
Pracownicy fiz.- umysł.	73	17	10	77
Robotnicy wykwalifikowani	57	26	16	72
Robotnicy niewykwalifik.	30	45	25	31
Rolnicy	33	40	27	47
Pracujący na własny rach.	69	28	2	36
Bierni zawodowo				
Renciści	41	30	28	96
Emeryci	50	21	29	182
Uczniowie i studenci	67	24	9	89
Bezrobotni	57	26	17	161
Gospodynie domowe i inni	64	18	18	35
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	68	18	14	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	72	18	10	71
sekt. pryw. poza rolnict.	65	26	9	154
prywatnym gosp. rolnym	37	42	21	52
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	49	33	18	124
300-399	53	24	22	73
400-599	52	29	19	155
600-800	64	20	16	149
Powyżej 800 zł	82	10	8	143
Ocena własnych war. mater.				
Złe	52	26	22	328
Średnie	53	27	19	412
Dobre	74	17	9	233
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	41	33	26	42
Raz w tygodniu	56	26	18	479
1-2 razy w miesiącu	58	23	19	154
Kilka razy w roku	64	20	17	193
W ogóle nie uczestniczy	66	24	10	105
Poglądy polityczne				
Lewica	75	13	12	217
Centrum	61	26	13	276
Prawica	62	25	13	245
Trudno powiedzieć	36	31	33	234